

РЕКТОРИ

**СОБОЛЄВ
Юрій
Володимирович**
*Ректор ХПТУ,
1980–2004 рр.
Доктор технічних наук,
професор, академік,
віце-президент
Транспортної академії
України, академік
Транспортної академії
Російської Федерації*

Народився 5 липня 1941 р. в м. Харкові. У 1958 р. став студентом ХПТУ. Брав участь у наукових дослідженнях на кафедрі автоматики і телемеханіки. На IV курсі читав лекції в школі підвищення кваліфікації машиністів.

У 1963 р. закінчив інститут з відзнакою, отримавши диплом інженера-електрика шляхів сполучення. Навчався в аспірантурі ХПТУ, в 1967 р. захистив кандидатську дисертацію. Працював старшим інженером, асистентом та доцентом кафедри автоматики і телемеханіки.

У червні 1974 р. був обраний деканом факультету автоматики, телемеханіки та зв'язку ХПТУ. З 1977 р. здійснював керівництво аспірантурою за спеціальністю «Елементи і пристрої обчислювальної техніки і систем управління».

З вересня 1980 р. — ректор ХПТУ. За чверть століття його керівництва інститут увійшов до числа кращих ВНЗ країни. В складних умовах пострадянських суспільних трансформацій ректор доклав великих зусиль для збереження та розвитку навчального закладу. Особлива увага надавалася удосконаленню навчального процесу, підвищенню якості підготовки кадрів для залізниць України. Значно зміцніла матеріальна база вишу. Введені в дію навчальні корпуси № 3 та № 4, реконструйована тепловозна та інші лабораторії. Побудовані лабораторії кафедри будівельних матеріалів, які оснащені сучасним обладнанням для виготовлення промислових зразків залізобетонних виробів. Студенти отримали новий гуртожиток на 1020 місць та спортивний комплекс. Спільно з Південною залізницею був збудований житловий будинок для співробітників ХПТУ, реконструйований пансіонат в Алушті, створена база геолого-геодезичної практики в Червоному Осколі. В 1980-х рр. Ю. В. Соболев здійснював керівництво обласною комплексною програмою «Транспорт», був членом секції транспорту і зв'язку Комітету з присудження республіканських премій в галузі науки і техніки при Раді Міністрів УРСР.

У 1993 р. Державною акредитаційною комісією Міністерства освіти і науки України ХПТ був акредитований за IV рівнем акредитації й отримав назву Харківської державної академії залізничного транспорту (з 2001 р. — Української державної академії залізничного транспорту).

З ініціативи Ю. В. Соболева у 1993 р. була створена галузева асоціація «Укртрансвуз», до складу якої увійшли всі

технікуми залізничного транспорту й транспортного будівництва. Ректор ХПТУ став президентом асоціації. Завдяки його ініціативам вдалося зберегти могутню галузеву вищу школу, зекономити бюджетне фінансування за рахунок скорочення терміну навчання студентів за безперервною формою навчання «технікум — ВНЗ», організувати спільну видавничу діяльність для членів асоціації.

Заслугою ректора є створення Інституту перепідготовки та підвищення кваліфікації кадрів, що дозволило академії стати головним центром у галузі підготовки й підвищення кваліфікації керівних кадрів та магістрів для керівної ланки кадрового резерву залізниць.

У 1984 р. Юрій Володимирович захистив докторську дисертацію, в якій запропонував і дослідив принципи побудови комплексу шляхових перетворювачів для автоматизованих систем управління промисловим залізничним транспортом. Він створив новий науковий напрям у галузі методології удосконалення автоматизованих систем контролю та управління на залізничному транспорті. В межах заснованої ним наукової школи досліджуються проблеми новітніх інформаційних технологій на залізничному транспорті, стану людини-оператора, технолого-організаційно-економічні аспекти взаємодії суб'єктів процесу перевезень тощо. В травні 1985 р. Ю. В. Соболеву, згідно з рішенням вищої атестаційної комісії при Раді Міністрів СРСР, було присвоєно вчене звання професора кафедри автоматики і телемеханіки.

Автор більше ніж 350 наукових і науково-методичних видань, у тому числі семи монографій та підручників, в яких висвітлюються питання побудови та функціонування автоматизованих та автоматичних систем управління процесом перевезень, теорії електричних і магнітних ланцюгів, а також питання формування практичних навичок аналізу й розрахунків систем, вузлів і ланцюгів автоматики та телемеханіки. Має 130 авторських свідоцтв та патентів на винаходи. Є керівником наукової школи «Збільшення пропускної здатності залізничних магістралей та підвищення рівня їх використання». Крім плідної наукової, навчально-методичної та адміністративної роботи, Юрій Володимирович — ще й активний громадський діяч. Він обирався депутатом Московської районної ради м. Харкова, членом міського комітету народного контролю.

З травня 2004 р. по травень 2011 р. Ю. В. Соболев працював на посаді радника ректора УкрДАЗТ, а також професора кафедри автоматики і телемеханіки.

За більше ніж півстоліття трудової діяльності був відзначений численними урядовими та професійними нагородами, серед яких: іменний годинник Міністра шляхів сполучення СРСР (1981), Почесна грамота Міністерства шляхів сполучення СРСР (1983), знак «Почесному залізничнику» (1984), орден Дружби народів (1985), знак «Відмінник освіти України» (1992), почесне звання «Заслужений діяч науки і техніки України» (1997), нагрудний знак «Почесний працівник транспорту України» (2000), Почесна грамота Міністерства транспорту України (2001), годинник від генерального директора Укрзалізниці (2001), Почесна відзнака Харківського міського голови (2003).